

Høringsinnspill fra NHO Service og Handel

NHO Service og Handel takker for muligheten til å levere skriftlig innspill til Utdannings- og forskingskomiteens arbeid med Meld St 34 (2023-2024) – En mer praktisk skole.

NHO Service og Handel organiserer om lag 1 av 5 NHO-bedrifter, og er nå NHO-felleskapets nest største landsforening. Vi har ca 7.200 medlemsbedrifter som sysselsetter ca 88.200 årsverk. Våre medlemsbedrifter driver innenfor seks bransjer:

- Sikkerhet og beredskap
- Handel
- Bemanning og rekruttering
- Drift og Service, herunder renhold, kantine, bygningsdrift og skadebegrensning
- Frisør og velvære
- Arbeid og inkludering

En mer praktisk-rettet skole vil ha stor betydning for bedrifter i handels- og tjenestenæringene. NHOs Kompetansebarometer viser at 52 prosent av bedriftene i NHO Service og Handel har et udekket kompetansebehov.

Tilbakemeldingen fra bedriftene er tydelig, de trenger flere ansatte med yrkesfaglig kompetanse. Derfor er det spesielt viktig å styrke yrkesfagene, og å synliggjøre mulighetene yrkesfag gir for elevene. Da vil flere velge denne retningen etter ungdomsskolen.

Samtidig vet vi at mange elever mister motivasjonen i løpet av skolegangen. Denne trenden må snus. Vi tror mer praktisk-rettet undervisning vil virke motiverende for flere elever.

Behov for arbeidskraft, vi har jobbene

Bedriftene i handels- og tjenestenæringene har stort behov for arbeidskraft. Mange av våre medlemmer opplever at ungdommer ikke får innsikt i hvilke reelle karrieremuligheter som ligger foran dem dersom de velger et yrkesfag i videregående skole. Da har grunnskolen et ansvar for å vise elevene hvilke muligheter de får ved å velge utdanningsløp som kan gi dem jobb i disse bedriftene. En mer praktisk-rettet skole vil gi flere elever mulighet til å oppdage og forstå dette.

Se mulighetene i yrkesfagene

Noe av det viktigste bedriftene melder om til oss i dag, er at vi må ha en langt bedre karriereveiledning for elevene. Mange elever, og foreldre, er ikke klar over de ulike yrkesfaglige mulighetene som finnes, og ikke hvilke arbeidsmuligheter disse kan gi. Gjennom praktisk undervisning og mer fakta om karriereløpene som finnes, i for eksempel tjenestesektoren, har elevene en mulighet til å få en direkte opplevelse av ulike yrker og ferdigheter. Ved å introdusere elevene for forskjellige yrker på et tidlig stadium, kan vi bidra til å skape interesse og nysgjerrighet rundt yrkesfag.

Mer praktisk undervisning gir mer motivasjon

Mange elever føler at skolen blir mindre og mindre relevant, og kanskje er det også slik at flere og flere elever opplever at de ikke strekker til. Mange elever opplever ikke mestring i dagens teoritunge skole. Dette gjelder ofte gutter. Praktisk undervisning i grunnskolen gir elever muligheten til å lykkes på andre måter enn de ville i en tradisjonell, teoretisk klasseromssetting.

Mange elever som sliter med teoretiske fag, kan oppleve stor mestring gjennom praktiske oppgaver. Denne mestringsfølelsen kan være avgjørende for å bygge selvtillit og motivasjon.

NHO Service og Handel mener følgende forslag må gjennomføres:

- Styrke karriereveiledningstjenesten – fra tidlig i skoleløpet
- Flere uketimer til praktisk-estetiske fag, og større mulighet for arbeidsuker og arbeidspraksis
- Mer praktisk undervisning i teorifagene
- Mer valgfag som tellende fag
- Satse på arbeidslivsfag og samarbeide tettere med næringslivet om opplæringen
- Fortsette satsningen på læreren og sørge for at skolene har nødvendig lærerkompetanse. Et hurtigspor er å hente kompetanse fra yrkesfaglig videregående skole, slik noen grunnskoler allerede gjør.